

נוסח מוצע 21.6.17

תקנות הכניסה לישראל (קביעת אזורים גאוגרפיים להעסקת עובדים זרים בענף הסיעוד)(תיקון), התשע"ז-2017

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 3א(ג3) ו-14(א)2(2) ו-6 לחוק הכניסה לישראל, התשי"ב-1952¹, בהתייעצות עם שר העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים ובאישור ועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת, אני מתקן תקנות אלה:

תיקון תקנה 3	1.	בתקנה 3(ב) לתקנות הכניסה לישראל (קביעת אזורים גאוגרפיים להעסקת עובדים זרים בענף הסיעוד), התשע"ד-2014 ² (להלן - התקנות העיקריות) -	
	(1)	בפסקה (1), אחרי "מטופל סיעודי המתגורר" יבוא "דרך קבע";	
	(2)	בפסקה (2), אחרי "במטופל סיעודי המתגורר" יבוא "דרך קבע";	
	(3)	בפסקה (3), אחרי "במטופל סיעודי המתגורר" יבוא "דרך קבע".	
הוספת תקנה 3א	2.	אחרי תקנה 3 לתקנות העיקריות יבוא:	
	3א	<p>התמיד עובד זר בעבודתו אצל מטופל סיעודי שאצלו הועסק כדין באזור המרכז או באזור הפריפריה, כך שהסתיימה העסקתו של העובד הזר אצל המטופל הסיעודי שאצלו הועסק כדין באזור המרכז או באזור הפריפריה האמור הופסקה רק בעקבות פטירת המטופל הסיעודי; או מעבר המטופל הסיעודי למוסד סיעודי דרך קבע, תתבטל ההגבלה הגיאוגרפית שנקבעה לעובד הזר לפי תקנות אלה, ובעת חידוש רישונו של העובד הזר האמור, יירשם ברישיון אזור תל אביב, ותחול עליו תקנה 3(ב)1; לעניין זה "מוסד סיעודי" - מוסד סיעודי או מחלקה סיעודית שבהם מוחזקים ומטופלים אנשים הזקוקים לסיעוד, תשושי נפש או תשושים, למעט בית חולים, כהגדרתו בסעיף 227 לחוק הביטוח הלאומי".</p>	" עובד זר שמעסיקו נפטר"

¹ ס"ח התשי"ב, עמ' 354; התשע"א, עמ' 926.

² ק"ת התשס"ד, עמ' 1116.

	3.	תיקון תקנה 6	בתקנה 6 לתקנות העיקריות -
			(1) במקום תקנת משנה (א) יבוא:
			”(א) על אף האמור בתקנה 3, עבר מטופל סיעודי המעסיק עובד זר כדין ממגורים באזור אחד למגורים באזור אחר שבו אין העובד הזר רשאי לעבוד לפי תקנה 3-, והוא ביקש להמשיך להעסיק את העובד הזר המועסק אצלו כדין גם באזור החדש, יחולו הוראות אלה:
			(1) העובד הזר רשאי לעבוד אצל אותו מטופל סיעודי באזור החדש, ובלבד שהמטופל הסיעודי והעובד הזר הודיעו על כך לממונה או למי שהוא הסמיך לצורך כך; הודיעו כאמור, בעת הארכת האשרה והרישיון של העובד הזר להמשך עבודתו אצל אותו מטופל סיעודי, יירשם האזור החדש באשרה וברישיון הישיבה של העובד הזר, בציון כי מדובר באזור זמני;
			(2) נפסקה העסקתו של העובד הזר אצל המטופל הסיעודי, שלא בעקבות פטירה כאמור בתקנה 3א, יתבטל האישור לעבוד באזור הזמני כאמור בפסקה (1), והעובד הזר יהיה רשאי לעבוד רק באזור שנקבע באשרה וברישיון שקיבל לפי תקנה 3 או 9, לפי העניין.”
			(2) אחרי תקנת משנה (ג) יבוא:
			”(ד) החליט הממונה להתיר מעבר כאמור בתקנת משנה (ב), בעת הארכת רישיונו של העובד הזר, יירשם האזור החדש באשרה וברישיון הישיבה של עובד זר בציון כי מדובר באזור זמני; בעת סיום העסקתו של העובד הזר אצל אותו מטופל סיעודי, שלא בעקבות פטירה כאמור בתקנה 3א, יהיה העובד הזר רשאי לעבוד רק באזור שנקבע לו לפי תקנה 3 או 9, ולא לפי האזור הזמני.”

התשע"ז _____

(_____ 2017)

(חמ 3-4565)

אריה דרעי

שר הפנים

דברי הסבר

1. ביום 14.07.14 נכנסו לתוקפן התקנות הגיאוגרפיות אשר נועדו לסייע למטופלים סיעודיים המתקשים להעסיק לאורך זמן עובדים זרים בסיעוד על ידי קביעת אמצעי בקרה והגבלות על מעברים של עובדי סיעוד זרים בין מטופלים סיעודיים.
2. בפני רשות האוכלוסין וההגירה הונחו נתונים המצביעים על שיעורי התפטרות גבוהים יותר של עובדי סיעוד זרים באזורים מרוחקים מתל אביב וממרכזי הערים הגדולות, לעומת שיעורי ההתפטרות הנמוכים יחסית באזורים מרכזיים יותר. נתונים אלו הצביעו באופן מובהק על העדפה של עובדי סיעוד זרים לעבודה אצל מטופלים סיעודיים באזורים הקרובים לתל אביב והמרכז, היוצרת קושי לשמר העסקה של עובד זר לסיעוד באזורי פריפריה וגורמת לפגיעה במטופלים ובנטישתם לטובת טיפול במטופלים במרכזי הערים הגדולות.
3. בהתאם לנתונים אלו, ועל מנת להקל על מטופלים סיעודיים המתגוררים באזורים מרוחקים, אך בהתחשב בזכות של עובד זר שלא להיות "כבול" למטופל סיעודי מסוים, נקבעו התקנות אשר על פיהן נקבע לכל עובד סיעוד זר את האזורים בישראל בהם הוא רשאי לעבוד, בהתאם לאזור מגוריו של המטופל הסיעודי אצלו הוזמן העובד לעבודה.
4. בדיונים שהתקיימו בחלוף תקופה מכניסת התקנות לתוקף, נמצא כי יש מקום לערוך שינויים והתאמות בתקנות באופן שיצמצם את ההגבלה הגיאוגרפית עבור עובדים זרים אשר התמידו בעבודתם עד לפטירת המטופל אצלו הועסקו ויאפשר להם להשתבץ אצל מטופלים באזורים השונים בישראל.
5. כיום, בהתאם לתקנות, עובד זר לסיעוד שהגיע מחו"ל לעבודה אצל מטופל סיעודי באזור הפריפריה, המבקש להחליף מקום עבודה אצל מטופל סיעודי אחר, יהא רשאי לחפש מקום עבודה חילופי רק באזור הפריפריה ולא באזור מרכזי יותר. עובד זר שהגיע לישראל לטיפול במטפל המתגורר באזור "מרכז" שאינו אזור תל אביב, יהא רשאי לעבור לעבוד אצל מעסיק סיעודי רק באותו אזור או באזור פריפריה, ועובד זר שהגיע לעבוד אצל מטופל סיעודי באזור תל אביב יהא רשאי לעבור למטופלים סיעודיים בכל הארץ אם ירצה להחליף מקום עבודה.
6. השינוי המוצע יאפשר לעובדים זרים, אשר כאמור התמידו בעבודתם אצל מטופלים ולא נטשו אותם עד לפטירתם או למעברם לבית אבות, לעבור לאזורים גיאוגרפים אחרים ללא הגבלה. כך לדוגמא עובד זר אשר שויך לאזור הפריפריה ואשר הועסק אצל מטופל באזור זה עד לפטירתו, יוכל לאחר פטירת המטופל להשתבץ לעבודה בכל אזורי הארץ.